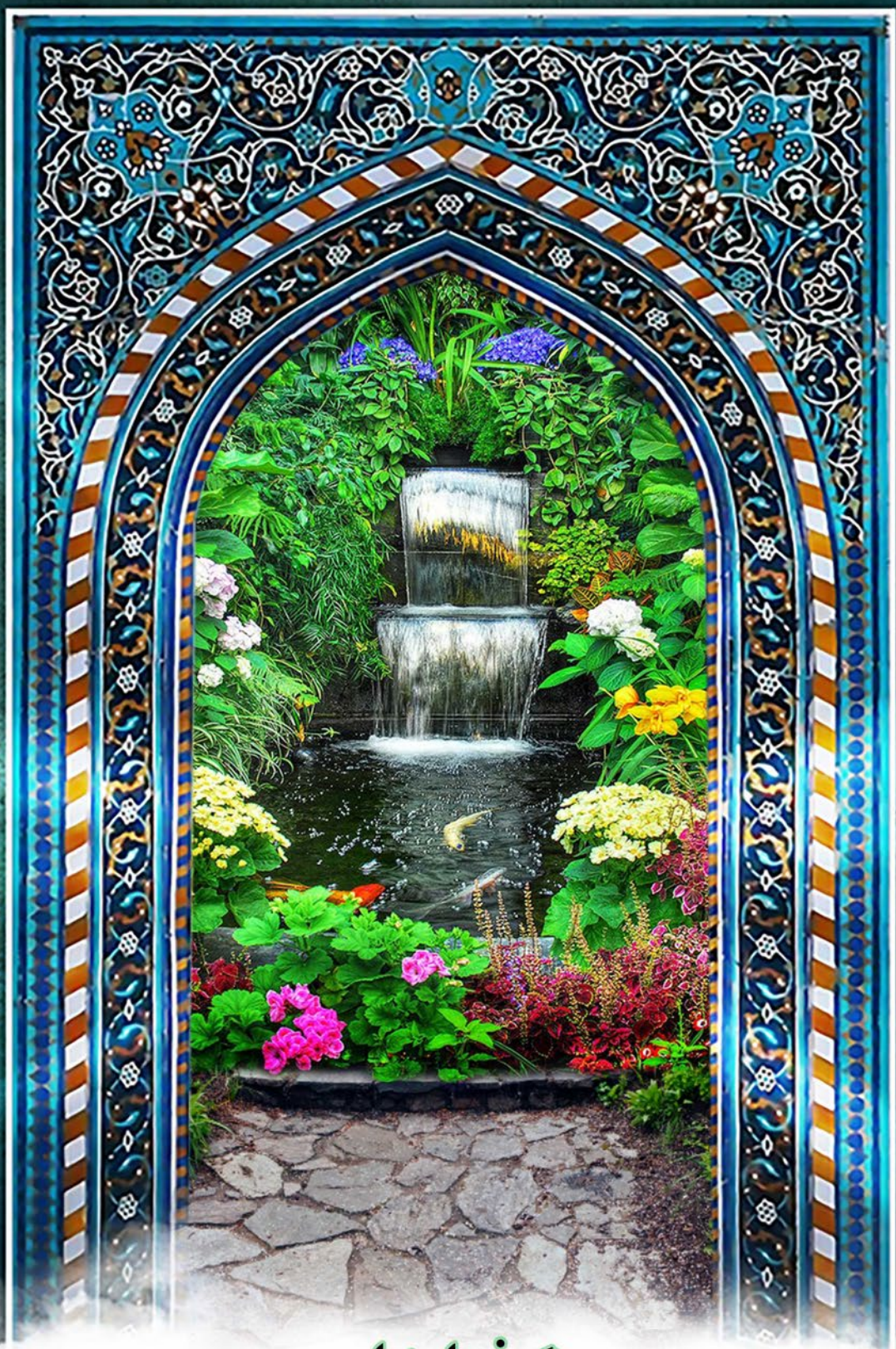

گفتارهای

مَنْصُورِ هَاشِمِی خراسانی

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالى

موضوع:

احکام؛ روزه و اعتکاف

بسم الله الرحمن الرحيم

گفتاری از آن جناب درباره‌ی روزه‌ی سکوت

أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْهَرَوِيُّ، قَالَ: قُلْتُ لِلْمَنْصُورِ: أَلَا تَنْهَى رَجُلًا مِنْ أَصْحَابِكَ يَصُومُ يَوْمًا وَيَجْعَلُ لِلَّهِ عَلَى نَفْسِهِ أَنْ يَسْكُتَ فِيهِ؟ قَالَ: يَسْكُتُ إِلَّا مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَالْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ وَإِقْرَاءِ الضَّيِّفِ فَإِنْ تَكَلَّمَ فِي غَيْرِ ذَلِكَ صَحَّ صَوْمُهُ وَعَلَيْهِ كَفَّارَةُ الْعَهْدِ! ثُمَّ قَالَ: صِيَامُ كَصِيَامِ مَرْيَمَ عَلَيْهَا السَّلَامُ!

ترجمه‌ی گفتار:

محمد بن عبد الرحمن هروی ما را خبر داد، گفت: به منصور گفتم: آیا مردی از یارانت را نهی نمی‌کنی که روزی را روزه می‌گیرد و برای خداوند بر عهده‌ی خود قرار می‌دهد که در آن سکوت کند؟! فرمود: سکوت می‌کند مگر از ذکر خداوند و بر پا داشتن نماز و امر به معروف و نهی از منکر و پذیرایی از مهمان، پس اگر در غیر این‌ها سخنی بگوید روزه‌ی او صحیح است و بر عهده‌ی او کفاره‌ی عهد است! سپس فرمود: روزه‌ای است مانند روزه‌ی مریم علیها السلام!

شرح گفتار:

از این گفتار آن جناب دانسته می‌شود که گرفتن روزه‌ی سکوت به معنای قرار دادن کلام به مثابه‌ی یکی از مفطرات روزه جایز نیست؛ چراکه خداوند مفطرات روزه را به خوردن، آشامیدن و آمیزش جنسی محدود کرده و شامل کلام ندانسته است و با این وصف، افزودن کلام بر آن‌ها تشریع محسوب می‌شود که جایز نیست؛ مگر اینکه کسی نذر یا عهد یا عزم کند که در حین روزه با غیر خداوند سخن نگوید بدون اینکه آن را مفطر روزه قرار دهد؛ چراکه سخن گفتن با غیر خداوند در غیر ضرورت واجب نیست و با این وصف، خودداری از آن هرگاه سبب ترک واجب یا ارتکاب حرامی

نشود اشکالی ندارد، بلکه غالباً سودمند است؛ چنانکه خداوند به مریم علیها السلام فرمود: ﴿فَإِمَّا تَرِينَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنَّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا﴾؛ «پس هرگاه کسی از بشر را دیدی بگو من برای خداوند روزه‌ای نذر کرده‌ام، پس امروز با هیچ انسانی سخن نمی‌گویم» و این ظاهر در آن است که سخن نگفتن او با مردم جزء روزه نبوده، بل در حین روزه بوده است که اشکالی ندارد. اما مراد آن جناب از «عَلَيْهِ كَفَّارَةُ الْعَهْدِ»؛ «بر عهده‌ی او کفاره‌ی عهد است»، استحباب مؤکد اطعام ده مسکین یا پوشاندنشان یا آزاد کردن یک برده و در صورت ناتوانی، روزه‌ی سه روز است و مرادش از آن، وجوب این کار نیست؛ چراکه در گفتار ۱۴۹ فرموده است: «مَنْ ابْتَلِيَ مِنْكُمْ بِنَذْرٍ أَوْ عَهْدٍ فَلَا بُدَّ لَهُ مِنْ أَنْ يُوفِيَ بِهِ، لِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَفْرِضْ لَكُمْ تَحِلَّةَ نَذْوَرِكُمْ وَلَا عُهُودَكُمْ»؛ «هر کس از شما به نذری یا عهده‌ی مبتلا شد، چاره‌ای ندارد جز اینکه به آن وفا کند؛ چراکه خداوند گشودن نذر هاتان و عهده‌اتان را برایتان تشریع نکرده» و فرموده است: «وَأُحِبُّ أَنْ يُكَفَّرَ كَفَّارَةُ الْيَمِينِ»؛ «و دوست می‌دارم که کفاره‌ی سوگند را بپردازد».

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌های حاشمی خراسانی

